

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, Klincová 35, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/47/2020 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/47/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
- Správnemu súdu v Bratislave **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. BA-4Sa/47/2020 konal bez zbytočných prieťahov.
- Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **2 000 eur**, ktoré je Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom správneho súdu, na ktorý prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Bratislave. Žiada priznať finančné zadostučinenie 3 000 eur.

II.

2. Sťažovateľka sa správnu žalobu z mája 2020 domáha preskúmania rozhodnutia žalovanej Sociálnej poisťovne z apríla 2020, ktorým bola zamietnutá jej žiadosť o prepočítanie starobného dôchodku, ktorý poberá popri výsluhovom dôchodku. Podľa Sociálnej poisťovne nemožno započítať obdobie výkonu služby, ktoré bolo zohľadnené pri výsluhovom dôchodku, pri výpočte starobného dôchodku. Vyjadrenie žalovanej k žalobe bolo sťažovateľke doručené v septembri 2021 a sťažovateľka sa k nemu vyjadrila v októbri 2021. Obe strany súhlasili s rozhodnutím bez pojednávania. Po zmenách sudcov, ktorým bola vec sťažovateľky pridelená, bolo sťažovateľke v novembri 2023 doručené druhé vyjadrenie žalovanej. Sťažovateľka priet'ahy v konaní namietala vo februári 2024 sťažnosťou, ktorú správny súd vyhodnotil ako dôvodnú s tým, že k priet'ahom došlo v dôsledku nedostatočného obsadenia správneho kolégia krajského súdu a následne správneho súdu.

III.

3. Sťažovateľka zdôrazňuje nečinnosť súdu vo veci, ktorá nie je právne zložitá. Priznanie finančného zadost'učinenia odôvodňuje dôchodkovým vekom a tým, že žalovaná jej nevypláca dôchodok.

4. Správny súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že sa mu nejaví, že by pre skutkovú zložitosť veci bolo potrebné vykonať dokazovanie a vo veci bude možné rozhodnúť v druhom polroku 2024. Upozornil na agendu, ktorú je potrebné rozhodnúť prednostne vzhľadom na zákonné lehoty alebo povahu konania. Zdôraznil nedostatočné personálne obsadenie a značnú zaťaženosť spôsobenú prevzatím 5 766 nerozhodnutých vecí zo správnych kolégií troch krajských súdov.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

6. Konanie, v ktorom sa sťažovateľka správnu žalobu domáha preskúmania rozhodnutia žalovanej, patrí medzi štandardnú rozhodovaciu činnosť správneho súdnictva a vec nevykazuje skutkovú či právnu zložitosť. K predĺženiu konania sťažovateľka nijak neprispela. Dôchodková vec je pre ňu nepochybne významná.

7. K priet'ahom tak došlo výlučne v dôsledku postupu správneho súdu. Od podania žaloby v máji 2020 už ubehli takmer štyri roky, počas ktorých došlo zo strany súdu len k doručeniu vyjadrení strán. Viac ako štyri roky trvajúce správne súdne konanie je ústavne neudržateľné. Postup správneho súdu nie je dostatočne rýchly a efektívny. Nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky v primeranej dobe. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovené a vyslovené, že postupom správneho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky

na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov s tým, že mu bolo prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.

8. K tvrdeniam o personálnej poddimenzovanosti a zaťažnosti správneho súdu treba uviesť, že systémové zlyhania správy súdnictva vrátane nedotiahnutých reforiem nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a nezbavujú štát zodpovednosti za priet'ahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin priet'ahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k priet'ahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľky.

9. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom jediným faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľky bol postup správneho súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku a fázu konania, správanie sťažovateľky a postup súdu bolo sťažovateľke podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'učinenie 2 000 eur s tým, že vo zvyšnej časti jej návrhu nebolo vyhovené.

V.

10. Zistené porušenie ústavného práva sťažovateľky odôvodňuje, aby jej správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením a ktorých výška 856,75 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 343,25 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 13,73 eur) predstavuje 713,96 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 142,79 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu